

In deze adressengids ontdekt u talrijke initiatieven in Noord-Holland, geïnspireerd door de antroposofie. Mensen en organisaties die met passie, aandacht en liefde bezig zijn met hun omgeving, hun producten en dienstverlening.

Deze editie bevat beeldmateriaal van het tweede Goetheanum. Dit historische monument, gelegen in het serene landschap van Dornach, Zwitserland, dient als een historisch monument en een kostbaar testament aan de bijzondere visie van Rudolf Steiner, de grondlegger van de antroposofie. Ontworpen door Steiner zelf, is het Goetheanum meer dan een gebouw; het is een uitdrukking van Steiner's filosofische en esthetische idealen en een levendige reflectie van de antroposofische principes.

Het originele Goetheanum, gebouwd onder Steiner's begeleiding tussen 1913 en 1920, was een uniek meesterwerk van expressieve, organische architectuur, gesmeed uit hout en voorzien van indrukwekkende, gevormde interieurs. Gekenmerkt door zijn dubbele koepelstructuur, illustreerde het gebouw de versmelting van de zintuiglijke en geestelijke werelden. De verbinding tussen de twee in elkaar grijpende koepels zorgde voor een zorgvuldig choreografeerde ruimtelijke ervaring die de antroposofische visie van een verenigde fysieke en spirituele werkelijkheid belichaamde.

Helaas werd dit unieke gebouw vernietigd door een verwoestende brand op oudjaarsavond 1922. De huidige structuur, het zogenaamde tweede Goetheanum, werd na Steiner's overlijden voltooid in 1928, en hoewel het qua materiaal en esthetiek scherp verschilt van zijn voorganger, blijft het eveneens een belichaming van Steiner's unieke filosofie en artistieke visie. Gebouwd uit gewapend beton, is het huidige Goetheanum een monumentaal gebouw met een uitgesproken uitstraling. De curvilineaire vormen en het expressieve beeldhouwwerk reflecteren nog steeds de essentie van Steiner's visie op organische architectuur.

Op onze website antroposofie-noord-holland.nl vindt u een digitale versie van deze adressengids plus een agenda en meer inspirerende artikelen.

Hartelijke groet,

Gino Smink

Zelfkennis en kennis van de wereld

Het begrip antroposofie is samengesteld uit twee Griekse woorden, 'anthropos' en 'sophia', mens en wijsheid. Antroposofie kan het best beschreven worden als een weg om, door zelfkennis en kennis van de wereld, te komen tot bewustwording van je menszijn, in vrijheid en vanuit eigen verantwoordelijkheid.

Geestelijke realiteit

Antroposofie ziet de wereld niet alleen als een werkelijkheid die je door louter tellen, wegen en meten kunt kennen en verklaren. Ze gaat ook uit van een niet-materiële werkelijkheid, een geestelijke realiteit, die een geheel vormt met alles wat onze fysieke zintuigen kunnen waarnemen.

Ervaren en onderzoeken

Antroposofie reikt methoden aan om deze spirituele kant van ons bestaan te leren ervaren en onderzoeken. Daarbij keert zij zich niet van de wereld af, maar juist naar haar toe. Alleen door het aardse leven werkelijk te leven, kunnen we het doorgronden en in verbinding komen met de spirituele kern van ons bestaan.

"Antroposofie is de weg tot inzicht, die het geestelijke in de mens met het geestelijke in de kosmos wil verbinden."

Rudolf Steiner

Antroposofische Vereniging groepen Amsterdam
Weteringschans 74
1017 XA Amsterdam
 j.m.vlaar@chello.nl

U bent van harte welkom bij de Antroposofische Vereniging in Amsterdam en omstreken. Wij hebben op dit moment twee ledengroepen, waarbij nieuwe leden altijd van harte welkom zijn.

Antroposofische Vereniging Haarlem
Prinsen Bolwerk 3B
2011 MA Haarlem
 023 532 4823
 www.antroposofiehaarlem.nl
 info@antroposofiehaarlem.nl

U bent van harte welkom in het Centrum voor Antroposofie. Het Centrum voor Antroposofie is een open huis voor iedereen die de Antroposofie wil leren kennen en praktisch wil toepassen in zijn/haar eigen leven...

De Rudolf Steiner Bibliotheek Amsterdam
Weteringschans 74
1017 XA Amsterdam
 020 470 1323
 vera.treffers@ziggo.nl
 itawegmanhuis.nl/praktijkinfo/bibliotheek

In deze antroposofische bibliotheek bevinden zich voornamelijk Nederlandse boeken van Rudolf Steiner en andere antroposofische schrijvers.

ÉCHT LEKKER ETEN

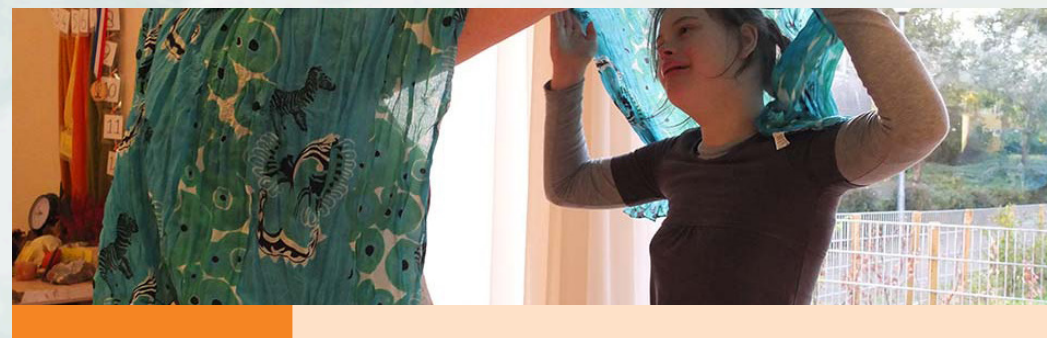
Al onze producten zijn 100% biologisch. Want als we samen goed voor de bodem, plant en dier zorgen, krijgen we daar veel lekkers voor terug. Onze producten zijn troepvrij en smaken zoals ze van nature horen te smaken. Dat vinden wij écht veel lekkerder!

Ekoplaza Alkmaar
Hofplein 7

Ekoplaza Heerhugowaard
Middenwaard 116

Ekoplaza Heiloo
Stationsplein 28

Ekoplaza Schoorl
Heereweg 13

Ontdek Rozemarijn!

Wij bieden dagbesteding, woon- en werkplekken voor kinderen en (jong)volwassenen met verstandelijke of meervoudige beperkingen en/of psychiatrische kwetsbaarheid.

Met diverse locaties in Haarlem en omgeving, waaronder het kinderdagcentrum, de werkplaatsen en de bakkerij in het buurtschap.

Bij Rozemarijn is logeren ook mogelijk.

www.raphaelstichting.nl/rozemarijn

 Rozemarijn
Raphaëlstichting

HorusConsult
Sander van Hesteren en Marijke Levelink
 Drususstraat 2
 2025 BS Haarlem
 06 4854 8135
 06 4009 7867
 www.coachinghaarlem.nl

*Coaching en counseling voor werk en prive.
 Voor balans tussen denken, voelen, willen.*

Peter Kapenga
 Coaching, familie- en organisatieopstellingen
 Waterwolfweg 35
 2034 JK Haarlem
 06 1461 8767
 peterkapenga@gmail.com
 familieopstellingencoach.nl

voor coachingsvragen met familieopstellingen en organisatieontwikkeling met organisatie opstellingen.

Square of Life
 Opleidingen & Coaching voor betekenisvol leven en werken
 Boslaan 42
 2061 VK Bloemendaal
 06 5493 5929
 info@squareoflife.nl
 squareoflife.nl

Het is onze passie mensen te begeleiden bij hun vragen en verlangen naar zinvol leven en werk. Dat doen wij door bewustwording van en betekenisgeving aan je levensverhaal, je biografie.

Zonnewende Uitvaartbegeleiding
Eefje Smulders
 2022BT Haarlem
 06 4149 0237
 eefje@zonnewendemitvaartbegeleiding.nl
 www.zonnewendemitvaartbegeleiding.nl

Liefdevol en betrokken begeleid ik jou en je naasten na het overlijden van jullie dierbare. Ik zie het als mijn missie om als uitvaartbegeleider ieder afscheid op liefdevolle en betrokken wijze vorm te geven, samen met jullie, de naasten.

Therapeuticum Egelantier
 Prinsesselaan 52
 1861 EP Bergen
 072 589 4803
www.therapeuticum-egelantier.nl

Bij Therapeuticum Egelantier werken zorgverleners die vanuit een praktisch en spiritueel mensbeeld werken, op lichamelijk, psychisch en biografisch vlak. Er wordt naar de hele mens gekeken.

Fysiotherapie

Chris Vree
 072 589 6699
info@fysiotherapievree.nl
www.fysiotherapievree.nl

Kunstzinnige therapie

Nelie Tjallingii
 072 581 8556 / 06 5268 2037
nelietjallingii@gmail.com
www.neliefilarski.exto.nl

Euritmietherapie

Esther Zoutendijk
 072 512 1242
estherzoutendijk@live.nl

Thuiszorg & Dagbesteding

Amada Zorgcollectief
 06 1932 7142
info@amadazorgcollectief.nl
www.amadazorgcollectief.nl

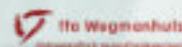

Therapeuticum Haarlem
 Prinsen Bolwerk 3b
 2011 MA Haarlem
www.therapeuticumhaarlem.nl

Huisartsen

Praktijk M. van Bree / 023 532 0218
 Huisartsenpraktijk Peters / 023 531 2822
 Praktijk C. Zwart / 023 532 6469
 Praktijk M. Christiaanse / 023 531 5886

Al onze overige zorgverleners vind je op onze website.

THERAPEUTICUM ITA WEGMANHUIS AMSTERDAM

1. Weteringschans 74
 1017 XR Amsterdam
 020 62 60 605
www.itawegmanhuis.nl
info@itawegmanhuis.nl

Acupunctuur

Amina van Staverden / 06 4517 9217
 Gil Ton / 06 3443 5654

Beeldende therapie

Lida van Twisk / 06 2935 1615

Biografiewerk

Eva Littel / 06 2856 1924

Euritmietherapie

Maja Kloet / 0521 380 638

Gesprekstherapie

Amalie Wiggins / 06 1810 2899
 Lieke Zunderdorp / 06 2490 5844

Muziektherapie

Esther Vis / 06 3911 2643

Oefentherapie Mensendieck

Eszter Szilagyi / 06 1880 4469

Osteopathie

Michael Pallat / 06 2540 5589

Spel- en Dramatherapie

Munda van Langen / 06 4813 3610

Uitwendige behandelingen

Ariane van Geijn / 06 1455 7018

2. Weteringschans 72

1017 XR Amsterdam
www.praktijkweteringschans.praktijkinfo.nl

Huisartsen

Thomas Kelling / 020 638 7057
 Oda van der Cingel / 020 624 9228

Verloskundigenpraktijk Bolwerk
Staten Bolwerk 8
2011 ML Haarlem
023 532 0434
06 5438 7197
info@verloskundigenbolwerk.nl
www.verloskundigenbolwerk.nl

*Met respect, tijd en veel ervaring hopen we jullie vertrouwen te geven, in je zelf, je kind en in ons, op een manier die bij jullie past.
Bewust in verwachting bevalt goed.*

ByTradition

Wij bieden maatwerk en handgemaakte
barefoot schoenen van volledig
natuurlijke materialen.

Bezoek onze online winkel en onze
showroom in Amsterdam.
www.bytradition.nl

Schaapje schaapje...

Wollen en zijden (onder)kleding

*Alle denkbare zijdezachte
merinowollen basis- en
onderkleding voor
het hele gezin*

www.schaapjeschaapje.nl

Iedere persoon en onderneming is uniek.
Waarom zou uw website dat dan niet zijn?

Ginolica verzorgt graag uw **website**.

Ook voor **bedrijfssystemen** op maat
kunt u terecht bij Ginolica!

ginolica.nl

In de antroposofie wordt de mens gezien als één geheel. Een geheel dat bestaat uit verschillende lagen die weer onderverdeeld worden in meerdere indelingen. Het doel daarvan is om de mens op verschillende niveaus te kunnen beschouwen zodat inzicht verkregen kan worden in het reilen en zeilen van de mens. Dit kun je op jezelf toepassen maar ook op een ander, denk bijvoorbeeld aan een arts of een leraar die op deze manier naar een persoon kan kijken. Rudolf Steiner besprak in lezingen over de menskunde onder andere het driedelig mensbeeld bestaande uit lichaam, ziel en geest en het vierledig mensbeeld, fysieklichaam,

etherlichaam, astraallichaam en het ik. Naast deze twee indelingen beschreef Steiner ook een andere driedelighed, namelijk die van de ziel met de drie zielenkrachten denken, voelen en willen. Drie krachten die, als ze in balans zijn, zorgen voor een gezond, evenwichtig en vrij leven waardoor de mens zijn pad op aarde op de juiste manier kan doorlopen. Deze zielenkrachten komen tot uiting in en via de menselijke gestalte, bestaande uit het hoofd, de romp en de ledematen. Het lichaam wordt in de antroposofie dus ook weer in drie delen opgesplitst. Maar denken, voelen en willen zijn ook thema's die idealiter elke zeven jaar om en om een leidende rol spelen in een mensenleven. En die gedurende een dag in de juiste mate afgewisseld en gevoed moeten worden, wil het allemaal in balans blijven. Net als waken en slapen, inspanning en ontspanning is het belangrijk om het denken, voelen en willen als een ademhaling af te wisselen. Maar hoe

zit dat dan? Waar bevindt zich bijvoorbeeld de wil, hoe uit dat zich, hoe gebruiken therapeuten of leraren dit principe en hoe is het allemaal met elkaar verbonden?

Denken Voelen Willen in de menselijke gestalte

Het denken (bovenpool) vindt voornamelijk plaats in het hoofd en dringt via de zenuwbanen door in het hele lichaam. In het denken zijn wij vrij. Wil dit goed functioneren dan is hier koelte en stilte nodig. Bij te veel warmte, bijvoorbeeld door koorts of een te hoge buitentemperatuur kun je niet meer helder denken. Naast de juiste temperatuur moeten de hersenen ook volkomen stil en bewegingsloos zijn. Kenmerkend voor het bewustzijn van de bovenpool, is dat hier een helder (dag) bewustzijn heerst. Hiermee zijn we in staat naar de wereld, de mensen om ons heen en onszelf te kijken. Dit beschrijft een ideale situatie. Echter, in de tijd waarin we nu leven zie je dat we steeds meer in het denken schieten

en dus te veel in het bewustzijn leven. Dit gaat ten koste van de vitale krachten. Tijdens de slaap worden deze vitale krachten weliswaar hersteld, maar als er roofofbouw wordt gepleegd doordat het etherlichaam (wat o.a. zorgt voor groeiprocessen) niet genoeg de kans krijgt om het lichaam opnieuw op te bouwen, ontstaat er een disbalans. Al dat denken kan ook leiden tot slapeloosheid omdat je maar blijft piekeren en dat doet de opbouw nog verder stagneren. Ziekte, stress, depressie, starheid en burnout kunnen hier directe gevolgen van zijn. Het is dus van groot belang het hoofd zowel symbolisch als letterlijk koel én stil te houden.

Het voelen (middenpool) vindt plaats in onze romp, tussen de bovenpool en de onderpool. Ze werken alle drie op elkaar in. Bij het voelen kom je namelijk pas uit als je als mens het denken en willen in de juiste proporties afwisselt. Zit je teveel in het denken, dus in de bovenpool, dan kun je vaak niet meer bij je gevoel komen en komt er nog maar weinig uit je handen. En als je alleen maar blind gaat voor wat je wilt, dan bestaat de kans dat je het gevoel/ contact met je hoofd (denken) verliest. Er ontstaat dan wederom een disbalans tussen de polen met alle gevolgen van dien. Het voelen fungeert dus als bemiddelaar tussen het denken en het willen en zorgt voor balans en harmonie. En in het voelen is het dat we ons eigen mens-zijn het meest beleven.

Gedurende de dag en ons leven schommelen we heen en weer tussen sympathie en antipathie en openen en sluiten ons voor de indrukken van de

buitenwereld. Als het ware is dat een ademhaling van opnemen en weer loslaten. De middenpool is dan ook een ritmisch gebied. De organen, het hart en de longen horen bij het voelen. Zij reageren allen direct op onze emoties en gevoelens. Kenmerkend voor het bewustzijn van het middengebied is het droombewustzijn. We hebben met ons denken en ons willen (die ons gevoel sturen) eigenlijk geen bewuste invloed op hart, organen en longen. Alles wat zich daar afspeelt, gebeurt vrijwel zonder dat we dat door hebben of er invloed op uit kunnen oefenen. Niet echt in ieder geval. We kunnen als we ons best doen het kloppen van het hart én de ademhaling met de longen een beetje sturen, maar uiteindelijk gaat je lichaam vanzelf weer ademen als je dat een tijdje hebt ingehouden.

Het willen (onderpool) komt tot uiting via onze ledematen en de stofwisselingsorganen. Hier heerst in een gezonde situatie warmte, beweging en zijn grote regeneratievermogens aanwezig. Onze stofwisselingsorganen zijn levendig. De vertering van wat we tot ons nemen zowel lichamelijk (voeding) als geestelijk (indrukken en gebeurtenissen) vinden hier plaats.

Lees verder op de website

LIEVEGOED

Beschermd Wonen Haarlem
Lievegoed
Laan van Berlijn 145
2034 SG Haarlem
www.lievegoed.nl
030 225 5502

Beschermd wonen, begeleid wonen en dagbesteding binnen een hechte gemeenschap voor mensen met een langdurige psychiatrische problematiek, eventueel in combinatie met verslaving, LVB of een vorm van autisme.

Queeste
Raphaëlstichting

Queeste
Frieseweg 109
1823 CC Alkmaar
072 566 0166
www.queeste.nl

Wij bieden gespecialiseerd psychiatrisch onderzoek en behandeling, ambulante begeleiding, dagopvang en verblijfsmogelijkheden aan kinderen, jongeren en volwassenen met psychiatrische problematiek en/of een verstandelijke beperking. Queeste maakt deel uit van de Raphaëlstichting.

De weekspreuken: De gouden keten in het 'Ritmisch Samenspel van Mensenziel en Wereldwijdten'

Bezoek onze website en ontdek een uitgebreide pdf en diverse producten die ondersteuning bieden bij het werken met de weekspreuken van Rudolf Steiner.

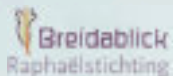
Queeste: uw zorgpartner in Alkmaar voor specialistische geestelijke gezondheidszorg (SGGZ), ambulante begeleiding, logeren, weekendopvang en naschoolse opvang voor kinderen en jongeren.

Wij bieden diagnostiek en op maat gemaakte behandelingen voor jongeren en volwassenen met psychische uitdagingen. Geen absolute IQ-grenzen, dus ook welkom voor mensen met een verstandelijke beperking. Onze ambulante begeleiding ondersteunt gezinnen en volwassenen thuis.

Queeste staat voor zorg op maat, zonder leeftijds- of IQ-beperkingen.

www.queeste.nl

 Queeste
Raphaëlstichting

Breidablick
Bamestraweg 2
1462 VN Middenbeemster
 info@breidablick.nl
 www.breidablick.nl

Antroposofische woon-werkgemeenschap in Middenbeemster voor mensen met een verstandelijke beperking, waaronder mensen met niet-aangeboren hersenletsel (NAH). Breidablick is onderdeel van de Raphaëlstichting.

De Joriskring Amsterdam
De Klencke 109
1083 HH Amsterdam
 www.lievegoed.nl
 030 225 5502

Kinderdagcentrum voor kinderen en jeugdigen in de leeftijd 0 tot 23 jaar voor gespecialiseerde begeleiding, dagopvang, ondersteuning thuis of op school, wonen of logeren en behandeling voor kinderen en jeugdigen met een verstandelijke beperking of ontwikkelingsstoornis.

Stichting Camphill gemeenschap
het Maartenhuis
Ruijslaan 81
1796 AZ De Koog Texel
 0222 744 222
 secretariaat@maartenhuis.nl
 www.maartenhuis.nl

Antroposofische woon-werkgemeenschap voor mensen met een zorgvraag op het gebied van VG, NAH, LVG en GGZ. Waarbinnen we een divers aanbod van dagbesteding hebben.

Midgard
Regenboog 50
1747 GW Tuitjenhorn
 085 210 0106
 info@midgard.nl
 www.midgard.nl

Antroposofische woon-werkgemeenschap in Tuitjenhorn voor mensen met een verstandelijke beperking. Midgard is onderdeel van de Raphaëlstichting.

Raphaëlstichting
Duinweg 35
1871 AC Schoorl
 085 210 0106
 info@raphaelstichting.nl
 www.raphaelstichting.nl

Antroposofische zorgaanbieder voor mensen met een verstandelijke beperking en voor mensen met een hulpvraag op het gebied van psychiatrie en verpleging. We zijn actief op meerdere locaties in Noord-Holland. Het centraal bureau is gevestigd in Schoorl.

Rozemarijn
Laan van Angers 1
2034 CA Haarlem
 023 527 6366
 info@rozemarijn.net
 www.rozemarijn.net

Voor kinderen en (jong)volwassenen met o.a. meervoudige beperkingen. Rozemarijn heeft onder andere een kinderdagcentrum, (bakkerij)winkel (Rozemarijn Santé), buurtschap (Ferm Rozemarijn) en werkplaatsencentrum (Studio Rozemarijn). Rozemarijn is onderdeel van de Raphaëlstichting.

Scorlewald
Valkenlaan 14
1871 AV Schoorl
 072 509 9444
 info@scorlewald.nl
 www.scorlewald.nl

Antroposofische woon- werkgemeenschap in Schoorl voor mensen met een verstandelijke beperking. Zinvol werk, gemeenschapsvorming en een rijk cultureel leven staan hoog in het vaandel. Scorlewald is onderdeel van de Raphaëlstichting.

Smaragd Amsterdam
Westbroekstraat 30-32
1107 KB Amsterdam
Arenpalmstraat 9
1104 DB Amsterdam
 www.lievegoed.nl
 030 225 5502

Bij Lievegoed Smaragd wonen mensen met niet-aangeboren hersenletsel (NAH) en/of lichamelijke beperking na een beroerte, hersenbloeding, hersentumor of ongeluk samen in een hechte gemeenschap.

Euritmitherapie en coaching**Sjaak Groot**

Euritmitherapeut, euritmiepedagoog en fysiotherapeut (niet praktiserend).

Weverstraat 2**1825 DM Alkmaar**

06 2150 0853

sjaakgroot@upcmail.nl

Euritmitherapie als holistische bewegingstherapie is voor jong en oud een geweldige hulp bij bijna alle lichamelijke en psychische klachten, ook de niet begrepene. Ook voor immuunversterking en alle corona gerelateerde klachten, o.a. long-covid.

Fysiotherapie Huiswaard**Muiderwaard 500 A****1824 XW Alkmaar**

072 561 0353 / 06 1241 4294

info@fysiotherapiehuiswaard.nl

www.fysiotherapiehuiswaard.nl

Gezondheid is een constant evenwicht tussen lichaam, geest en ziel. De antroposofische fysiotherapie richt zich op het herstellen van het evenwicht tussen de energievelden van de mens.

Helende-consulten - Hannah van der Schee**Cornelis Schoonstraat 3****2014 VK Haarlem**

023 532 6441

www.helende-consulten.nl

hannah@helende-consulten.nl

In mijn praktijk werk ik met Healing en Reading. vanuit liefde en respect waarbij ik mij graag op je afstem en mijn heldere vermogen gebruik. Voor Stilte en meditatie kan je terecht bij De Regenboogtuin aan het Marcelisvaartpad. In Haarlem. Zie www. de-regenboogtuin.nl

Kunstzinnige Therapie Hillegom**Sandra Keizer****Abellalaan 1****2182 TX Hillegom**

06 4003 2306

www.kunstzinnigetherapiehillegom.nl

info@kunstzinnigetherapiehillegom.nl

Ik ontvang zowel kinderen als volwassenen. Specialisatie: (Faal)Angst, Depressie, Burn-out of Bore-out, Hoogbegaafdheid en Hooggevoeligheid.

Marijke de Vries**Kunstzinnige therapie, supervisie en training****Waterwolfweg 35****2034 JK Haarlem**

06 5245 1214

www.kunsttherapiehaarlem.nl

info@kunsttherapiehaarlem.nl

Hooggevoeligheid is een mooie kwaliteit. Therapie bij burn-out en hooggevoeligheidsklachten.

Opvoedkundig Adviesbureau Alkmaar**drs. Marique Visscher** GZ-Psycholoog / Orthopedagoog / Speltherapeut**Spoorstraat 36****1815 BK Alkmaar**

072 515 5997

www.oaalkmaar.nl

info@oaalkmaar.nl

Praktijk: Speltherapie voor kinderen. Inzicht gevende gesprekken voor jongeren en jong volwassenen.

BEELDRIJK vaktherapeut AG beeldend & geregistreerd mindfulness therapist | Mirjam Koops**Vlielandstraat 2****1506 ZK Zaandam**

06 4319 1907

mirjam@praktijkbeeldrijk.nl

www.praktijkbeeldrijk.nl

In mijn praktijk werk ik met volwassenen en jongeren vanaf 16 jaar. Gespecialiseerd in hulpvragen rondom eetproblemen, trauma, verlies & rouw, angst en stress gerelateerde klachten.

Praktijk kunstzinnige therapie - Marjolijn Melse**Coxlaan 60****1695 HJ Blokker**

06 1301 3680

marjolijnmelse@planet.nl

www.kunstzinnigetherapie-hoorn.nl

Naast een gesprek is de manier van werken creatief; vnl. met beeldende middelen. Geschikt als ondersteuning voor volwassenen en kinderen. Geeft inzicht en zelfvertrouwen. Zie o.a. folders website of neem contact op voor info.

Praktijk Levenskunst - beeldende therapie
Christina Gerodetti
 Oosterweg 53
 1862KC Bergen
 06 3970 3315
info@praktijklevenskunst.com
www.praktijklevenskunst.com

Voor kinderen, jongeren en volwassenen met uiteenlopende hulpvragen. Naast kunstzinnige therapie ben ik geschoold in lichaamswerk, mindfulness, trauma werk en Acceptance and Commitment Therapy.

Praktijk Opnieuw in Balans en Praktijk Thuisverpleging Plus
Tiny Ros, verpleegkundige antroposofische zorg
 Kerkedijk 11
 1862 BD Bergen
 06 5519 0056
info@opnieuwinbalans.nl
www.opnieuwinbalans.nl

Beter in je vel komen met behulp van uitwendige therapie.

Praktijk voor gesprekstherapie
Erik Beemster
 Achterweg 20
 1822 AM Alkmaar
 06 5041 2643
info@erikbeemster.nl
www.erikbeemster.nl

Voor jeugdigen, volwassenen, individueel, met families en stellen

Stemonthulling - Zanglessen en koorvorming in Alkmaar en Hoorn
Maria Tomassen
 Normandiëstraat 35
 1827 BL Alkmaar
 072 561 8891 / 06 1328 8651
info@stemonthulling.nl
www.stemonthulling.nl

Onthul en bevrijd je stem van fysieke en emotionele spanningen en blokkades... zodat je stem vrij kan klinken.

Amada Zorgcollectief
 Prinsesselaan 52
 1861 EP Bergen
 06 1932 7142
info@amadazorgcollectief.nl
www.amadazorgcollectief.nl

Amada Zorgcollectief biedt liefdevolle en professionele thuiszorg en dagbesteding ter ondersteuning van een zelfstandig en zinvol leven. Onze teams zijn actief in de regio Bergen / Schoorl / Alkmaar en in Amsterdam-Noord. Heeft u een zorgvraag of heb je interesse om als zelfstandige aan te sluiten? We komen graag in contact.

KINDEROPVANG
 PEUTEROPVANG & BSO
 DE WONDERBERK

Kinderopvang bij de Wonderberk biedt al vanaf 10 jaar antroposofische kinderopvang. Samen met de collega's en de kinderen vormen we een groot gezin, een tweede huis, waarin de kinderen zich veilig en vertrouwd voelen.

In september 2023 is er in Cedebeem een dagopvang groep gestart. Nu kunnen wij hier ook alle vormen opvang (BSO, BSO & peuterspeelruimte) aanbieden naast onze locaties in Haarlem.

BEN JE NIEUWSCIERIG GEWORDEN EN ZOU JE GRAAG MEER INFORMATIE WILLEN ONTVANGEN? NEEM CONTACT OP

info@wonderberk.nl
www.wonderberk.nl
 023- 820 0955

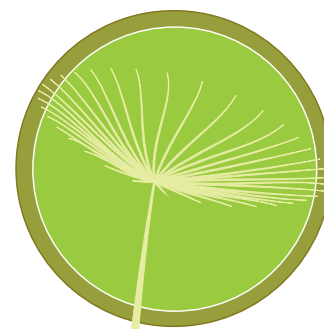
Het Maartenhuis, voor mensen met een zorgvraag

Het Maartenhuis werkt vanuit een antroposofische visie. Je kan er wonen, werken en dagbesteding krijgen.

Vraag een rondleiding of kom langs in onze theeschenkerij en neem iets leuks mee uit de winkel!

Ruijslaan 81
 1796 AZ De Koog - Texel
 Tel. 0222-744222
maartenhuis.nl

Natuurwinkel Overveen

10 % korting
 op alle Hauschka producten in december

Dr. Hauschka

Bloemendaalseweg 228 2051 GM Overveen
 T: 023 5250764 www.natuurwinkeloverveen.nl

BSO Lotus
Fred Roeskestraat 82
1076 ED Amsterdam
 06 2696 9440
 info@bsolotus.nl
 www.bsolotus.nl

BSO Lotus biedt een warme, gezellige huiskamer. Kinderen kunnen er na de schooldag tot rust komen, plezier hebben, hun gang gaan en bovenal zichzelf zijn.

Crèche De Kleine Roos
Lorentzlaan 71
1097 KJ Amsterdam
 020 463 9495
 dekleineroos2000@gmail.com
 www.dekleineroos.nl

De Kleine Roos is een kleinschalig kinderdagverblijf op een prachtige, sfeervolle en vooral groene locatie in Amsterdam Oost-Watergraafsmeer. Een heerlijke vrije plek, waar kinderen en ouders graag komen, waar je kunt 'zijn wie je bent'.

EDEN kinderopvang op antroposofische grondslag
Wagenweg 6 huis
2012 ND Haarlem
 023 620 0026
 06 2119 8019
 info@edenkinderopvang.nl
 www.edenkinderopvang.nl

EDEN biedt huiselijke ontvangst aan 10 tot 12 kinderen per dag vanaf de leeftijd van 6 maanden tot 4 jaar.

Het bonte Huis - kleinschalige kinderopvang
Donkere Spaarne 16 z
2011 JG Haarlem
 06 1013 0344
 info@hetbontehuis.nl
 www.hetbontehuis.nl

In een kleine groep van maximaal 7 kindjes al meer dan 20 jaar een oase van rust aan het Spaarne. We bieden alle ruimte voor je kindje van 1.5 tot 4 jaar.

Kinderopvang de Vlinderboom op school
 06 3649 3122
 info@devlinderboom-opschool.nl
 www.devlinderboom-opschool.nl
Antroposofische Peutergroep en BSO op school met kwaliteit, ritme en geborgenheid

Rudolf Steinerschool Alkmaar
Sperwerstraat 1
1826KL Alkmaar
 BSO: 06 8380 0102
 peutergroep: 06 2455 6121
 alkmaar@devlinderboom-opschool.nl

Vrije School Amsterdam West
Eerste Nassastraat 7
1052 BD Amsterdam
 06 1882 2769
 amsterdam@devlinderboom-opschool.nl

Rudolf Steinerschool Haarlem
Duitslandlaan 3
2034BC Haarlem
 06 5120 3014
 haarlem@devlinderboom-opschool.nl

de Sterrenzanger Oudorp
Raadhuisstraat 3
1829 BT Oudorp
 06 1056 9236
 oudorp@devlinderboom-opschool.nl

Vrije School Zaanstreek
Galjoenstraat 111-b
1503 AR Zaandam
 06 1213 5197
 zaandam@devlinderboom-opschool.nl

Administratie
Van Ostadestraat 1-3
2023 XA Haarlem
 06 3649 3122
 administratie@devlinderboom-opschool.nl

Kinderopvang de Wonderberk
 Rijksstraatweg 26
 2022 DA Haarlem
 023 820 0955
 info@wonderberk.nl
 www.wonderberk.nl

Wij bieden kinderdagopvang, halve dagopvang (peutergroepen) en buitenschoolse opvang aan op basis van de antroposofie op drie locaties.

Rijksstraatweg
 Rijksstraatweg 26
 2022 DA Haarlem

Korte Verspronckweg
 Korte Verspronckweg 7-9
 2023 BS Haarlem

Castricum
 Dorpsstraat 109B
 1901 EK Castricum

Kinderopvang Het Kleine Huis
 Hygiëaplein 7
 1076 RN Amsterdam
 Kantoor: 020 789 1769
 kinderopvang@hetkleinehuis.info
 hetkleinehuis.info

*Het Kleine Huis is ons kinderdagverblijf voor 0-4 jarigen en
 Het Groote Huis is onze buitenschoolse opvang voor kinderen van 4-12/13 jaar
 van de Geert Groote school I. Wees welkom!*

Stichting Opvang Anders,
 De Surmontstraat 49
 1181 RV Amstelveen
 020 441 4904
 www.opvanganders.nl
 info@opvanganders.nl

Hele dagopvang (Minne) in de gezellige woonwijk Elsrijk en (Rozelinde) in het gebouw van Vrijeschool Parcival. Tevens is er op de Lindelaan in de ochtend peuteropvang (Tomte) voor 2 tot 4 jaar.

Crescenda, Atelier voor beweging & muziek
Cornelia Wiemers
Park Oase 37
1747 KB Tuitjenhoorn
06 3069 0883
c.wiemers@crescenda.nl
www.crescenda.nl

*Beweeg je graag en wordt je blij van muziek? Beweging en muziek in zijn
puurheid ervaren en jouw eigen expressie en vorm zoeken.
Cornelia Wiemers begeleidt en inspireert jou bij deze zoektocht.
Individueel of in groepen, inspiratiewerkshops op aanvraag.*

de vlinderboom

kinderopvang met kwaliteit, ritme en geborgenheid

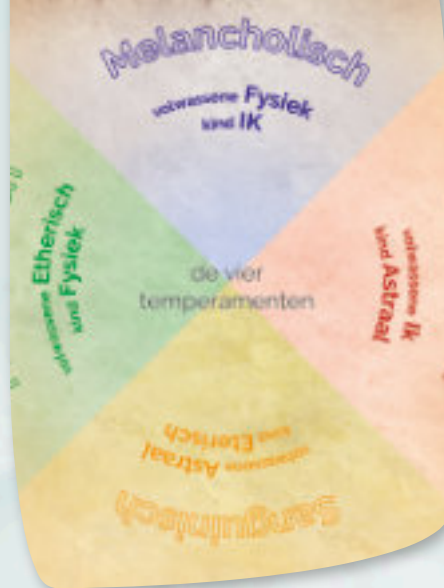
Peutergroepen en buitenschoolse opvang
op de vrije school.

www.devlinderboom-opschool.nl

Waarom klaagt de een steen en been als hij tegen de wind in moet fietsen en geniet een ander daar juist van? Waarom worden sommigen verliefd op lange slanke mannen en anderen op klein en gedrongen? Waarom grijpt je dochter naar zoetheit en je zoon naar hartige tussendoortjes? Waarom is je beste vriendin een geboren leider en ben jij een tevreden volger? En waarom ontploft je partner van woede en trek jij je in jezelf terug bij ieder conflict? De een zal het op genen gooien, de ander op zijn of haar milieu, toeval of geluk en weer een ander wijdt het aan de sterren. Maar er is ook nog een eeuwenoude allesomvattende filosofie over persoonlijkheid en gezondheid die verklaart waarom je bent wie je bent en nog mooier, kan worden wie je eigenlijk wilt zijn.

In de Renaissance, halverwege de 14de eeuw, werden oude Arabische teksten ontdekt waarin onder andere geschriften van de Griekse arts en grondlegger van de Westerse geneeskunde Hippocrates (ca 460-370 v.Chr) waren bewaard. Hierin beschreef Hippocrates zijn zienswijze dat ieder mens wordt geboren met een unieke natuurlijke balans tussen de vier lichaamssappen: bloed, gele gal, zwarte gal en slijm, ook wel humores genoemd. Hij was ervan overtuigd dat onze gezondheid afhing van de balans tussen deze vier sappen en dat ziekte het gevolg was van een verstoring van hun natuurlijk evenwicht. Hippocrates koppelde de humores aan vier bijbehorende temperamenten: sanguinisch (bloed), cholerisch (gele gal), melancholisch (zwarte gal) en flegmatisch (slijm). Met andere woorden: het lichaamssap

dat overheerst, bepaalt je temperament, ofwel je persoonlijkheidstype.

Het is interessant om te weten tot welk type je behoort. Het kan je namelijk veel leren over jezelf en de mensen om je heen. Misschien denk je nu 'Als ik maar geen melancholicus ben!', want de meesten zullen zich wel iets kunnen voorstellen bij dit type. Maar ondanks de donkere naam, heeft dit type mens, net als elk ander temperament zijn eigen mooie kwaliteiten: gepassioneerd, wijs en creatief. Hoewel haast iedereen zich in verschillende temperamenten zal herkennen is er in de basis toch altijd één die overheerst. Daarnaast hebben we allemaal een goede tweede en zijn er één of twee zwaar ondervertegenwoordigd. Hoe deze samenstelling van lichaamssappen tot stand komt legt Rudolf Steiner uit aan de hand van twee stromen.

Waar komt je temperament vandaan?

Rudolf Steiner spreekt over twee stromen die van invloed zijn op je temperament: de erfelijkheidsstroom en de individuele stroom. De eerste wordt bepaald door de familie waarin je wordt geboren. Door uit te zoeken hoe je ouders, grootouders en voorouders in elkaar steken, kun je heel wat over jezelf te weten komen. Ik biechtte mijn oma, onder het genot van een wijntje, een keer op dat ik het liefst achter elkaar de borrelhapjes op eet totdat ik geen honger meer heb, maar dat dat ik me altijd heel beleefd inhoud. Mijn oma bleek zich compleet met mij te kunnen identificeren. We konden er samen hartelijk om lachen én het leverde een fijn herkenningmoment op.

De individuele stroom is gevormd door vorige incarnaties. Ervaringen uit vorige levens stromen via die individuele lijn mee in het wezen van je huidige leven. Dat kan verklaren waarom jij bijvoorbeeld altijd de verkeerde mannen uitkiest terwijl je broer al zijn halve leven gelukkig samen is met zijn vrouw. Waarom je zus zo vol vertrouwen is en jij overal beren op de weg ziet. Deze twee stromen vloeien samen, zoals blauw en geel in gemengde vorm groen wordt en vormen je temperament.

Lees verder op de website

De Temperamenten en het vierledig mensbeeld

Alhoewel de filosofie van de temperamenten dus al tweeduizend jaar terug gaat naar de tijd van de Egyptenaren (Hippocrates heeft het weer van hun), heeft Steiner de vier temperamenten, in zijn geesteswetenschappelijke benadering gekoppeld aan het vierledig mensbeeld. Waarbij het interessant is op te merken dat volgens hem de invloeden van dat vierledige mensbeeld op de temperamenten in de kinderjaren anders functioneren dan in het volwassen leven. Zo overheerst bij een kind dat vanuit het Ik handelt het melancholische temperament maar bij een volwassene uit zich dat in een cholerisch temperament.

Als we de volwassen mens vanuit het vierledig mensbeeld bekijken, zien we vier delen. Het fysieke lichaam, het etherlichaam, het astrale lichaam en het ik. Bij het fysieke en etherlichaam komt de erfelijkheidsstroom het duidelijkst naar voren. Bij het astrale lichaam zien we al meer de kenmerken die bij de individuele stroom van de mens horen, het is als het ware een overgang tussen de twee stromen. In het ik komt de individuele stroom het sterkst naar voren. Door de wisselwerking van het astrale lichaam en het ik vanuit de individuele stroom met het fysieke en het etherlichaam uit de erfelijkheidsstroom ontstaat in de mens het temperament.

Als het ik van de mens in vroegere aardelevens zo sterk is geworden dat hij de andere drie delen overheerst, spreken we van een cholerisch temperament...

De Toermalijn
Abellalaan 74
2182 TZ Hillegom
0252 524 899
info@de-toermalijn.nl
www.de-toermalijn.nl

Naast de cognitieve ontwikkeling is er veel aandacht voor de kunstzinnige en sociale ontwikkeling. We spreken de eigen wil aan en laten leerlingen op zoektocht gaan. Zowel met het hoofd, het hart als met de handen.

Waldorf aan Zee
Heerenduinweg 41
1971 JA IJmuiden
0255 204 009
waldorfaanzee@atlantbo.nl
waldorfaanzee-atlant.nl

Waldorf aan zee is een nieuwe vrijeschool in IJmuiden. Ons onderwijs is gebaseerd op de pedagogiek en antroposofie van Rudolf Steiner. Wij vinden intellectuele ontwikkeling net zo belangrijk als de ontwikkeling van het gevoel en de wil. We spreken hoofd, hart en handen aan.

Westfriese Vrije School Parcival
Nachtegaal 146
1628 DJ Hoorn
0229 231 011
info@parcival-hoorn.nl
www.parcival-hoorn.nl

Contact via Frank Merten, directeur. Mobiel 06 1274 0970 of email fmerten@parcival-hoorn.nl Nadere informatie vindt u op www.parcival-hoorn.nl

Vrije School De Lindeboom
Korte Verspronckweg 7-9
2023 BS Haarlem
06 5140 1826
info@vsdelindeboom.nl
www.vsdelindeboom.nl

Op onze school wordt gewerkt vanuit het principe hoofd, hart en handen. Steeds worden deze facetten in het kind aangesproken om zich te ontwikkelen. Op onze website vind je veel achtergrond- en praktische informatie over onze vrijeschool.

Internationaal Hulpfonds
voor vrijeschoolpedagogie

Donateurs gezocht!

voor de steun aan
vrijescholen wereldwijd

ARMENIË BRAZILIË CHILI CHINA COLOMBIA COSTA RICA
ECUADOR FILIPIJNEN GEORGIË GUATEMALA

HAÏTI INDIA KENIA MALEISIË MEXICO NAMIBIË NEPAL
PAKISTAN VIETNAM TANZANIA ZUID-AFRIKA

DONEER VANDAAG NOG
www.internationaalhulpfonds.nl

Heliodore
 Opleiding Heliodore voor beeldende kunstzinnige therapie
 Waterwolfweg 35
 2034 JK Haarlem
 06 5245 1214
www.kunsttherapiehaarlem.nl
info@kunsttherapiehaarlem.nl

Heliodore leidt op tot kunstzinnig therapeut. De opleiding is ook geschikt voor wie een creatieve persoonlijke ontwikkeling zoekt als mens, als coach of als kunstenaar.

School voor Antroposofische Kinderopvang
info@school-vak.nl
www.school-vak.nl

*MBO niveau 4 met een Certificaat Pedagoog Antroposofische Kinderopvang |
 Onderwijsassistent Vrijeschool i.s.m. MBO Utrecht.
 Deze BBL-leerwerkopleiding biedt plek voor studenten uit heel Nederland*

Praktijk voor kunstzinnige therapie & dyslexie
Ina Gaus
Olga von Gotschlaan 11
2082 HV Santpoort Zuid
023 538 3927
inagaus@hotmail.com

*Kunstzinnige therapie en Davis dyslexie counseling.
Expert in dyslexie-dyscalculie begeleiding.
Verbeter schoolresultaten en vergroot zelfvertrouwen.*

Adriaan Roland Holtschool
 Loudelsweg 38
 1861 TG Bergen
 072 589 7219
 receptie@arh.nl
 www.arh.nl

School voor voortgezet onderwijs: mavo, havo en vwo.

Geert Groote College Amsterdam
 Fred. Roeskestraat 84
 1076 ED Amsterdam
 020 574 5830 (tot 15.00 uur)
 info@ggca.nl
 www.ggca.nl

Op het GGCA vinden we het belangrijk dat je niet alleen het denken ontwikkelt, maar ook sociale vaardigheden spelen een belangrijke rol. We willen je helpen te worden wie je bent.

Rudolf Steiner College
 Engelandlaan 2
 2034 NA Haarlem
 023 536 1378
 www.rscollge.nl

Duurzaamheid. Energievraagstukken. Nieuwe toepassingen en oplossingen. De nieuwe wereld wordt gemaakt door mensen die kunnen samenwerken en creatief kunnen denken. Op het Rudolf Steiner College doen wij er alles aan om je hierop voor te bereiden.

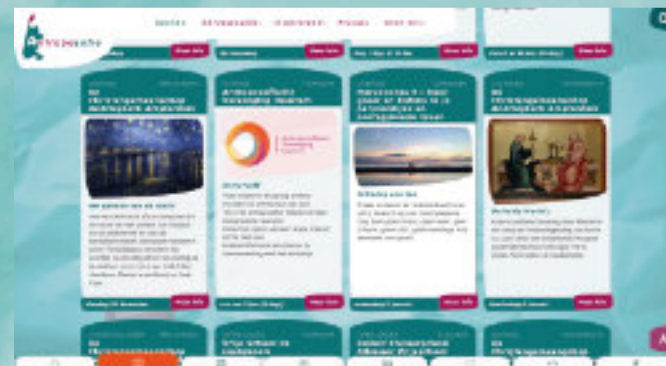
**De Christengemeenschap
Andrieskerk**
A.J. Ernststraat 86g
1081 HL Amsterdam
06 3560 9944
gemeenteamsterdam@christengemeenschap.nl
www.amsterdam.christengemeenschap.nl

Beweging tot religieuze vernieuwing: spirituele ontwikkeling, zingeving, religieuze opvoeding, jaarfeesten.

**De Christengemeenschap
Lukaskerk Alkmaar**
Oude Kanaaldijk 9/11
1825 AT Alkmaar
06 4258 8147
lukaskerkalkmaar@outlook.com
alkmaar.christengemeenschap.nl

Beweging tot religieuze vernieuwing: vernieuwde sacramenten, spirituele ontwikkeling, zingeving, religieuze opvoeding en jaarfeesten.

**Bezoek onze website antroposofie-noord-holland.nl.
Hier vind je een uitgebreide digitale adressengids, de
actuele agenda, het laatste nieuws en boeiende
portretten en artikelen die inspireren.**

laet je ook inspireren...

antroposofie-noord-holland.nl

**Op de hoogte blijven?
Schrijf je in voor de nieuwsbrief**

ByTradition

ByTradition
Oostenburgergracht 23
1018 NA Amsterdam
info@bytradition.nl
www.bytradition.nl

Wij bieden maatwerk en handgemaakte barefoot schoenen van volledig natuurlijke materialen. Bezoek onze showroom in Amsterdam op afspraak: Oostenburgergracht 23, 1018 NA Amsterdam

De Kosterij
Middenweg 176
1462 HL Middenbeemster
 0299 231 221
 dekosterij@bredablick.nl
 www.de-kosterij.nl

De Kosterij is een lunchroom en verswinkel in hartje Middenbeemster! In de winkel is een breed assortiment lokale versproducten verkrijgbaar, zoals brood uit de bakkerij van Bredablick en non-food producten van bijvoorbeeld Weleda. Bredablick is onderdeel van de Raphaëlstichting.

iambe Bakkerij
Van der Helstplein 6
1072 PH Amsterdam
 020 670 3458
 www.iambe.nl

iambe Textielwerkplaats
Amstelpark 13
1083 HZ Amsterdam
 020 664 3785
 www.iambe.nl

Kardeis: Lunchroom en winkel van Scorlewald
Valkenlaan 14
1871 AV Schoorl
 072 509 9432
 kardeis@scorlewald.nl
 www.kardeis.nl

Bij Kardeis kunt u terecht voor koffie met lekkers, broodjes en heerlijke soep. Ook vindt u hier een ruim assortiment aan levensmiddelen én ambachtelijke producten uit onze werkplaatsen. Kardeis is onderdeel van Scorlewald (Raphaëlstichting).

Molen 't Roode Hert
Frieseweg 102
1823 CG Alkmaar

Molen De Otter
Noordschermerdijk 1
1842 EL Oterleek
 www.raphaelstichting.nl

Fermento staat als sociale onderneming midden in de samenleving. Twee molens en een (banket)bakkerij in Alkmaar vormen samen Fermento.

Rozemarijn Sante Bakkerij/winkel en textielwerkplaats
Schotlandstraat 99
2034 LD Haarlem
 sante@rozemarijn.net
 www.rozemarijn.net

Rozemarijn Sante is een biologische bakkerij. U kunt hier in de winkel terecht voor brood/banket en voor textiel en cadeauartikelen. Rozemarijn Sante is onderdeel van de Raphaëlstichting.

Vrij Waterland - 2034 JB Haarlem
Noord Schalkwijkerweg 127 (postadres)
Belgiëlaan 0 (bezoekadres)
 023 533 8234
 www.vrijwaterland.nl
 vrijwaterland@hetnet.nl

Biodynamisch tuinbouwbedrijf. Onderwijstuin van het Rudolf Steinercollege en Landwinkel. Openingstijden Landwinkel: donderdag en vrijdag van 9.00-16.00. Tevens groente- en fruitpakketten.

Winkel en lunchroom de Windroos
Ruijslaan 81
1796 AZ De Koog
 0222 744 210
 windroos@maartenhuis.nl
 www.maartenhuis.nl

Dagbesteding van het Maartenhuis voor mensen met een zorgvraag. We verzorgen de lunch en de lekkerste koffie van Texel. In de winkel worden de ambachtelijke producten van de werkplaatsen verkocht.

De Noorderhoeve
 Duinweg 125
 1871 AH Schoorl
 info@noorderhoeve.nl
 www.noorderhoeve.nl

De Noorderhoeve is een biodynamische zorgboerderij aan de duinrand in Schoorl, met dagbesteding en woon-werkplekken. Hier staan de vitaliteit van mensen, dieren en aarde voorop. Door het contact met de dieren, planten en natuur kunnen mensen met een zorgvraag bouwen aan zelfvertrouwen en kansen in de maatschappij. De Noorderhoeve is onderdeel van de Raphaëlstichting.

Novalishoeve
 Hoornderweg 46
 1797 RA Den Hoorn (Texel)
 0222 319 482
 info@novalishoeve.nl
 www.novalishoeve.nl

Wonen en dagbesteding voor jongeren met een psychosociale zorgvraag en/of een verstandelijke beperking. Boerenbedrijf met zuivelwerkplaats en groentetuin. Novalishoeve is onderdeel van de Raphaëlstichting.

Woon Zorgboerderij George Morris
 Ceri en Annemiek Sait
 Oom Keesweg 23
 1771 ME Wieringerwerf
 0227 750 709 / 06 4291 7835
 www.georgemorris.nl

Kleinschalige woonboerderij waar wij vanuit de antroposofische visie samen wonen en werken met mensen met een verstandelijke beperking geïnspireerd door ons leven in Camphill.

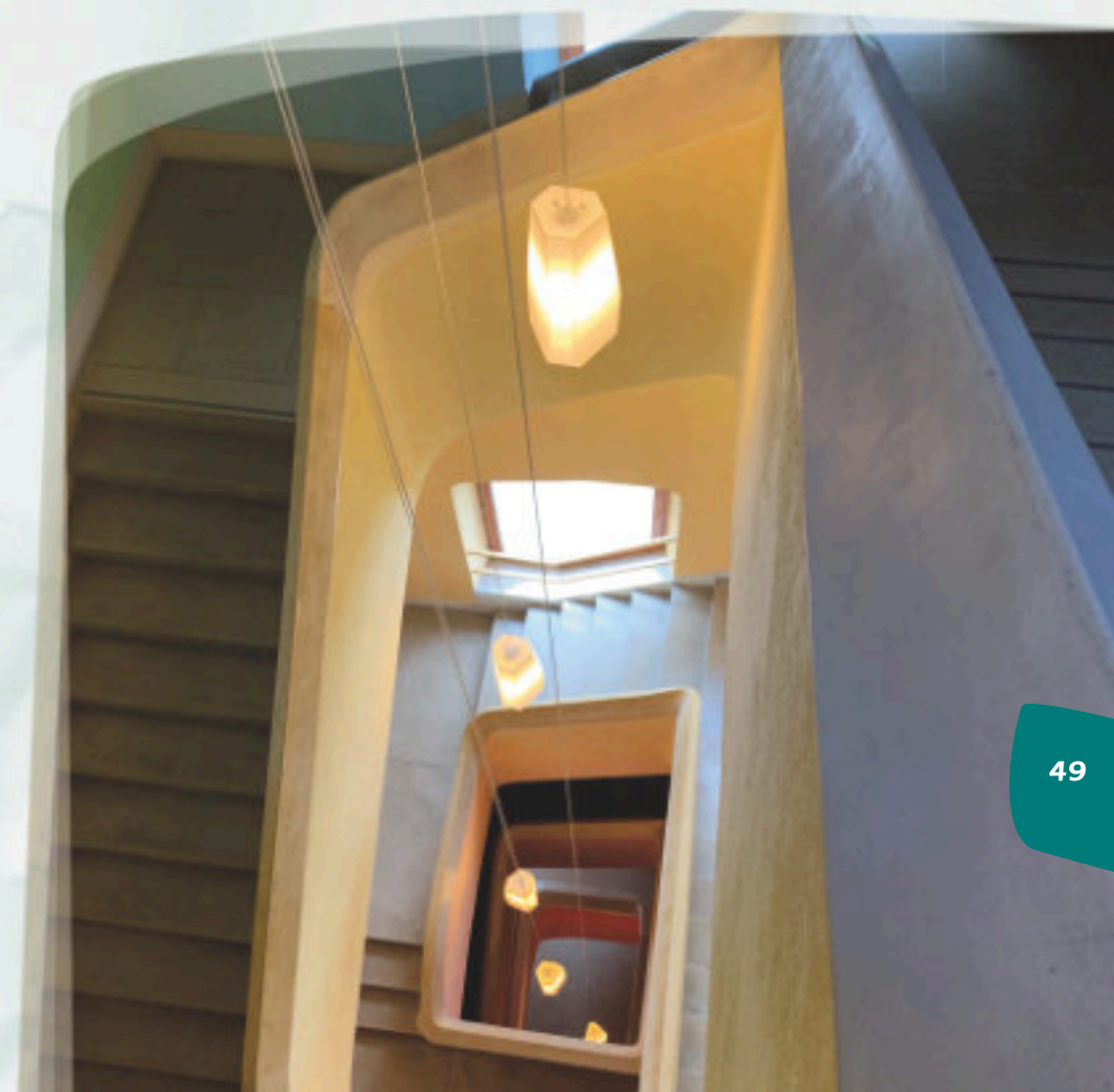
Zorgboerderij Dijkgatshoeve
 Noorderdijkweg 24b
 1771 MJ Wieringerwerf
 0227 513 707
 info@dijkgatshoeve.nl
 www.dijkgatshoeve.nl

Wonen en dagbesteding voor mensen met een psychosociale zorgvraag en/of een verstandelijke beperking. Boerenbedrijf met melkkoeien, paarden, kippen en geiten. Winkel, zuivelwerkplaats en groentetuin. Dijkgatshoeve is onderdeel van de Raphaëlstichting.

Zorgboerderij Vrouw Holle
 Niek Dol
 Uitgang 4
 1645 RA Ursem
 072 502 2681 / 06 1322 7167
 niekdol@hotmail.com
 www.vrouwholles-boer.nl

Zorgboerderij met kleinschalige en diverse dagbesteding voor mensen met een verstandelijke- of psychiatrische beperking. Eventuele mogelijkheid voor wonen. Vrijdags van 14:00 - 18:00 uur is onze teutuin open.

Initiatiefnemers

Antroposofie algemeen	6
Biografie, coaching en advies	8
Gezondheidszorg	
- Antroposofische gezondheidscentra	10
- Geestelijke gezondheidszorg	16
- Gehandicaptenzorg	18
- Therapeuten	20
- Thuiszorg	24
Kinderopvang	26
Kunst en Cultuur	30
Onderwijs	
- Basisonderwijs	34
- Beroepsonderwijs	36
- Leerproblemen	38
- Voortgezet onderwijs	40
Religie	42
Webwinkel	44
Winkel	46
Zorgboerderijen	48

Inspiratie

Denken - voelen - willen	14
De vier temperamenten	32